TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
	Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 39/QĐ-CA	*Hà Nội, ngày 24 tháng 02 năm 2023*

ÁN LỆ

Số 60/2023/AL ngày 24/02/2023

Về thời hạn trả thưởng xổ số kiến thiết

Được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thông qua vào các ngày 01, 02, 03 tháng 02 năm 2023 và được công bố theo Quyết định số 39/QĐ-CA ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

Nguồn án lệ:

Quyết định giám đốc thẩm số 239/2022/DS-GĐT ngày 05/9/2022 của Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh về vụ án *"Tranh chấp trả thưởng tiền xổ số kiến thiết"* giữa nguyên đơn là ông Thái Hữu T với bị đơn là Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên xổ số kiến thiết A.

Vị trí nội dung án lệ:

Đoạn 2, 3, 4, 6 và 7 phần "Nhận định của Tòa án".

Khái quát nội dung của án lệ:

- Tình huống án lệ:

Thể lệ tham gia dự thưởng của công ty xổ số kiến thiết xác định thời hạn trả thưởng đối với vé số trúng thưởng được tính theo ngày.

- Giải pháp pháp lý:

Trường hợp này, Tòa án phải xác định ngày đầu tiên của thời hạn không được tính mà tính từ ngày tiếp theo liền kề ngày được xác định theo quy định tại khoản 2 Điều 147 Bộ luật Dân sự năm 2015; ngày cuối cùng của thời hạn trả thưởng được xác định theo quy định tại Điều 148 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Quy định của pháp luật liên quan đến án lệ:

- Khoản 2 Điều 147, khoản 1, 5 và 6 Điều 148 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Khoản 1 Điều 30 Thông tư số 75/2013/TT-BTC ngày 4 tháng 6 năm 2013 của Bộ Tài chính hướng dẫn chi tiết về hoạt động kinh doanh xổ số.

Từ khóa của án lệ:

"Tranh chấp trả thưởng xổ số"; "Kinh doanh xổ số"; "Thời hạn trả thưởng".

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện và trong quá trình giải quyết vụ án, ông Nguyễn Văn H đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày:

Ngày 29 tháng 10 năm 2020, ông Thái Hữu T có mua tờ vé số ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 trúng giải thưởng 2.000.000.000 đồng, do Công ty xổ số kiến thiết A phát hành, ngày mở thưởng là ngày 29 tháng 10 năm 2020. Do bận công việc nên vào ngày quay số, ông T không theo dõi và sau khi quay số cũng không dò số. Đến 22 giờ ngày 28 tháng 11 năm 2020, ông T mới dò số phát hiện mình trúng thưởng. Lúc này, ông T có dùng số điện thoại cá nhân gọi vào số điện thoại của Công ty xổ số kiến thiết A báo trúng thưởng, nhưng không có người trả lời.

Đến ngày 29 tháng 11 năm 2020, ông T mang vé số trúng thưởng đến Công ty nhưng do là ngày chủ nhật nên công ty không làm việc. Ông T có gặp bảo vệ công ty và chị Nguyễn Thị Kim T1 - Nhân viên phòng trả thưởng - kho quỹ để nhận thưởng nhưng không được, mà được hướng dẫn làm các thủ tục xin xác nhận lý do trễ hạn.

Ông T cũng đã làm các thủ tục: Đơn trình bày lý do trễ hạn nộp cùng toa thuốc của mẹ ông vì trong thời gian sau khi mua vé số ông phải đưa mẹ ông đi điều trị tại bệnh viện và đón mẹ ông về nhà ở huyện V, nhưng công ty lại xác định ngày cuối cùng của thời hạn lĩnh thưởng là ngày 27 tháng 11 năm 2020.

Việc công ty xác định ngày 27 tháng 11 năm 2020 là ngày cuối cùng của thời hạn lĩnh thưởng là không chính xác. Ngày cuối cùng phải là ngày 28 tháng 11 năm 2020, nhưng ngày này rơi vào thứ bảy, nên ngày cuối cùng trả thưởng phải là ngày 30 tháng 11 năm 2020 theo quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015. Do đó, nguyên đơn yêu cầu Tòa án buộc Công ty xổ số kiến thiết A phải trả thưởng đầy đủ giá trị giải đặc biệt 2.000.000.000 đồng mà nguyên đơn đã trúng thưởng.

Bị đơn do ông Võ Trung D đại diện trình bày:

Bị đơn không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn: Lý do, căn cứ vào Thể lệ tham gia dự thưởng vé xổ số của Công ty ban hành kèm theo Quyết định số 22/QĐ.XS ngày 04 tháng 3 năm 2020 đã được công khai, Thông tư số 75/2013/TT-BTC ngày 04 tháng 6 năm 2013 của Bộ Tài chính, các Nghị định hướng dẫn về hoạt động xổ số, khoản 1 Điều 145 Bộ luật Dân sự năm 2015 và mặt sau của tờ vé số trúng giải đã thể hiện kỳ quay mở thưởng là vào ngày 29 tháng 10 năm 2020. Ngày quay thưởng được tính là 01 ngày trong thời hạn 30 ngày lĩnh thưởng, nên ngày kết thúc thời hạn lĩnh thưởng là ngày 27 tháng 11 năm 2020. Ngày 29 tháng 11 năm 2020, ông T có mang tờ vé số đến nhưng do là ngày nghỉ theo quy định nên ngày 01 tháng 12 năm 2020 ông T mới chính thức gửi đơn và tờ vé số để lĩnh thưởng là đã quá thời hạn lĩnh thưởng.

Công ty xổ số kiến thiết A đã có Công văn trao đổi ý kiến với Bộ Tài chính và nhận được Công văn số 16055/BTC-TCNH ngày 30 tháng 12 năm 2020 của Bộ Tài chính xác định "...ngày xác định kết quả trúng thưởng là ngày quay số mở thưởng, được tính 01 ngày trong thời hạn lĩnh thưởng 30 ngày của vé xổ số trúng thưởng. Như vậy, đối với kỳ vé mở thưởng ngày 29 tháng 10 năm 2020, ngày kết thúc thời hạn lĩnh thưởng là ngày 27 tháng 11 năm 2020. Quá thời hạn trên, vé xổ số trúng thưởng loại hình xổ số truyền thống và xổ số lô tô thủ công không còn giá trị lĩnh thưởng".

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 71/2021/DS-ST ngày 28/4/2021 của Tòa án nhân dân thành phố Long Xuyên, tỉnh An Giang, quyết định:

Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Thái Hữu T đối với Công ty xổ số kiến thiết A về việc trả thưởng xổ số kiến thiết với số tiền 2.000.000.000 đồng;

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 14/11/2019, ông Thái Hữu T có đơn kháng cáo toàn bộ bản án dân sự sơ thẩm nêu trên.

Tại Bản án dân sự phúc thẩm số 89/2021/DS-PT ngày 13/8/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh An Giang, quyết định:

Chấp nhận yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn Thái Hữu T;

Sửa Bản án dân sự sơ thẩm số 71/2021/DS-ST ngày 28 tháng 4 năm 2021 của Tòa án nhân dân thành phố Long Xuyên.

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Thái Hữu T đối với bị đơn Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên xổ số kiến thiết A.

Buộc Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên xổ số kiến thiết A có trách nhiệm trả thưởng cho ông Thái Hữu T đối với tờ vé số trúng thưởng có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 trúng giải đặc biệt 2.000.000.000 đồng do Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên xổ số kiến thiết A phát hành, ngày mở thưởng là ngày 29 tháng 10 năm 2020.

Ngoài ra, Tòa án cấp phúc thẩm còn quyết định về án phí.

Ngày 09/9/2021, Công ty TNHH MTV xổ số kiến thiết A có đơn đề nghị kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm đối với bản án dân sự phúc thẩm nêu trên.

Ngày 23/9/2021, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh An Giang có Văn bản số 1180/TB-VKS-DS/BC kiến nghị kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm đối với bản án dân sự phúc thẩm nêu trên.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 35/2022/QĐ-VKS-DS ngày 21/01/2022, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh kháng nghị bản án dân sự phúc thẩm nêu trên, đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử giám đốc thẩm hủy toàn bộ Bản án dân sự phúc thẩm số 89/2021/DS-PT ngày 13/8/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh An Giang, giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số 71/2021/DS-ST ngày 28/4/2021 của Tòa án nhân dân thành phố Long Xuyên.

Tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, đề nghị Ủy ban Thẩm phán chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Theo quy định tại khoản 1 Điều 12 của Thể lệ Tham gia dự thưởng vé xổ số truyền thống 6 chữ số (Ban hành kèm theo Quyết định số 22/QĐ.XS ngày 04 tháng 3 năm 2020 của Công ty xổ số kiến thiết A và Công văn số 16055/BTC-TCNH ngày 30 tháng 12 năm 2020 của Bộ Tài chính) "xác định thời hạn kết thúc trả thưởng là ngày 27 tháng 11 năm 2020" là không phù hợp với Bộ luật Dân sự năm 2015.

[2] Tại khoản 1 Điều 30 Thông tư 75/2013/TT-BTC ngày 4 tháng 6 năm 2013 quy định "Thời hạn lĩnh thưởng của vé xổ số trúng thưởng là 30 ngày, kể từ ngày xác định kết quả trúng thưởng hoặc kể từ ngày hết hạn lưu hành của vé xổ số...", Tờ vé số do Công ty xổ số kiến thiết A phát hành loại vé số kiến thiết truyền thống 06 số có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 ngày 29 tháng 10 năm 2020; ngày quay mở thưởng là ngày 29 tháng 10 năm 2020; phía mặt sau của tờ vé số có ghi nhận "Quá thời hạn 30 ngày kể từ ngày xác định kết quả trúng thưởng, những vé trúng thưởng không người lãnh sẽ sung công quỹ".

[3] Căn cứ vào những quy định trên có cơ sở xác định: Công ty xổ số kiến thiết A với người mua vé số chấp nhận quy định chung về thời hạn để tính trúng thưởng là "ngày"; Tại khoản 2 Điều 147 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: "Khi thời hạn được xác định bằng ngày, tuần, tháng, năm thì ngày đầu tiên của thời hạn không được tính mà tính từ ngày tiếp theo liền kề ngày được xác định".

[4] Theo tờ vé số kiến thiết truyền thống 06 số do ông Thái Hữu T trúng thưởng có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 ngày 29 tháng 10 năm 2020 của Công ty xổ số kiến thiết A phát hành có kết quả xổ số là ngày 29 tháng 10 năm 2020. Trong trường hợp này phải xác định ngày bắt đầu tính thời hạn 30 ngày của Tờ vé số mở thưởng của ngày 29 tháng 10 năm 2020 là "ngày 30 tháng 10 năm 2020", thời hạn kết thúc tại thời điểm kết thúc ngày cuối cùng của thời hạn là 24 giờ (một ngày là hai mươi tư giờ) theo quy định tại điểm e khoản 1 Điều 146 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[5] Ông Thái Hữu T khai khi phát hiện tờ vé số trúng thưởng lúc 22 giờ ngày 28/11/2020 ông đã nhiều lần liên hệ với Công ty xổ số kiến thiết A theo số điện thoại 0296.385.7904 được in mặt sau của tờ vé số. Ngày 29/11/2020, ông Thái Hữu T trực tiếp đến Công ty xổ số kiến thiết A và được bà Nguyễn Thị Kim T1 xác nhận: "Ngày 29 tháng 11 năm 2020 ông T có đến Công ty thông tin tờ vé số trúng thưởng. Tôi có trả lời theo Thông tư 75 của Bộ Tài chính là tờ vé đã trễ hạn và thứ 3 ngày 01 tháng 12 năm 2020, ông T mang tờ vé kỳ 10K5 mở ngày 29 tháng 10 năm 2020 và đơn xin cứu xét, phòng Trả thưởng - Kho quỹ tiếp nhận Tờ vé của ông".

[6] Theo khoản 1, khoản 5 và khoản 6 Điều 148 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: "1. Khi thời hạn tính bằng ngày thì thời hạn kết thúc tại thời điểm kết thúc ngày cuối cùng của thời hạn; 5. Khi ngày cuối cùng của thời hạn là ngày nghỉ cuối tuần hoặc ngày nghỉ lễ thì thời hạn kết thúc tại thời điểm kết thúc ngày làm việc tiếp theo ngày nghỉ đó; 6. Thời điểm kết thúc ngày cuối cùng của thời hạn vào lúc hai mươi tư giờ của ngày đó".

[7] Căn cứ vào những nội dung đã phân tích trên, Tòa án cấp phúc thẩm xác định Tờ vé số của ông T đã trúng thưởng và thời hạn ông T liên hệ để lãnh thưởng là còn trong thời hạn 30 ngày theo quy định thời hạn trả tiền thưởng của Công ty xổ số kiến thiết A và chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông T; buộc Công ty xổ số kiến thiết A có trách nhiệm trả thưởng cho ông Thái Hữu T đối với Tờ vé số trúng thưởng có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 trúng giải đặc biệt 2.000.000.000 đồng là có căn cứ pháp luật.

Vì các lẽ trên,

Căn cứ Điều 337 và Điều 343 Bộ luật Tố tụng dân sự;

QUYẾT ĐỊNH:

1. Không chấp nhận Quyết định kháng nghị số 35/2022/QĐ-VKS-DS ngày 21/01/2022 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Giữ nguyên Bản án dân sự phúc thẩm số 89/2021/DS-PT ngày 12/8/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh An Giang về vụ án "Tranh chấp trả thưởng tiền xổ số kiến thiết" giữa nguyên đơn là ông Thái Hữu T với bị đơn là Công ty TNHH một thành viên xổ số kiến thiết A.

3. Quyết định giám đốc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

NỘI DUNG ÁN LỆ:

"[2] Tại khoản 1 Điều 30 Thông tư 75/2013/TT-BTC ngày 4 tháng 6 năm 2013 quy định "Thời hạn lĩnh thưởng của vé xổ số trúng thưởng là 30 ngày, kể từ ngày xác định kết quả trúng thưởng hoặc kể từ ngày hết hạn lưu hành của vé xổ số... ", Tờ vé số do Công ty xổ số kiến thiết A phát hành loại vé số kiến thiết truyền thống 06 số có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 ngày 29 tháng 10 năm 2020, ngày quay mở thưởng là ngày 29 tháng 10 năm 2020; phía mặt sau của tờ vé số có ghi nhận "Quá

thời hạn 30 ngày kể từ ngày xác định kết quả trúng thưởng, những vé trúng thưởng không người lãnh sẽ sung công quỹ".

[3] Căn cứ vào những quy định trên có cơ sở xác định: Công ty xổ số kiến thiết A với người mua vé số chấp nhận quy định chung về thời hạn để tính trúng thưởng là "ngày"; Tại khoản 2 Điều 147 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: "Khi thời hạn được xác định bằng ngày, tuần, tháng, năm thì ngày đầu tiên của thời hạn không được tính mà tính từ ngày tiếp theo liền kề ngày được xác định".

[4] Theo tờ vé số kiến thiết truyền thống 06 số do ông Thái Hữu T trúng thưởng có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 ngày 29 tháng 10 năm 2020 của Công ty xổ số kiến thiết A phát hành có kết quả xổ số là ngày 29 tháng 10 năm 2020. Trong trường hợp này phải xác định ngày bắt đầu tính thời hạn 30 ngày của Tờ vé số mở thưởng của ngày 29 tháng 10 năm 2020 là "ngày 30 tháng 10 năm 2020 ", thời hạn kết thúc tại thời điểm kết thúc ngày cuối cùng của thời hạn là 24 giờ (một ngày là hai mươi tư giờ)...

…

[6] Theo khoản 1, khoản 5 và khoản 6 Điều 148 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: "1. Khi thời hạn tính bằng ngày thì thời hạn kết thúc tại thời điểm kết thúc ngày cuối cùng của thời hạn; 5. Khi ngày cuối cùng của thời hạn là ngày nghỉ cuối tuần hoặc ngày nghỉ lễ thì thời hạn kết thúc tại thời điểm kết thúc ngày làm việc tiếp theo ngày nghỉ đó; 6. Thời điểm kết thúc ngày cuối cùng của thời hạn vào lúc hai mươi tư giờ của ngày đó".

[7] Căn cứ vào những nội dung đã phân tích trên, Tòa án cấp phúc thẩm xác định Tờ vé số của ông T đã trúng thưởng và thời hạn ông T liên hệ để lãnh thưởng là còn trong thời hạn 30 ngày theo quy định thời hạn trả tiền thưởng của Công ty xổ số kiến thiết A và chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông T; buộc Công ty xổ số kiến thiết A có trách nhiệm trả thưởng cho ông Thải Hữu T đối với Tờ vé số trúng thưởng có ký hiệu AG-10K5 mang số F123007 trúng giải đặc biệt 2.000.000.000 đồng là có căn cứ pháp luật."

CHÁNH ÁN

(Đã ký)

Nguyễn Hòa Bình